

УРЯДНИКИ ЛУЦЬКОГО МАГІСТРАТУ XVI ст.: РЕКОНСТРУКЦІЯ ПЕРСОНАЛЬНОГО СКЛАДУ

У статті зроблено спробу реконструювати персональний склад луцького магістрату – органу місцевого самоврядування, що утворився в Луцьку після надання місту магдебурзького права. З допомогою архівних та опублікованих матеріалів, відтворено імена міських урядників Лучеська XVI ст. Прослідковано «кар’єрний ріст» деяких магістратських посадовців.

Ключові слова: магдебурзьке право, магістрат, вїйт, ленд-вїйт, лава, бургомїстр, райця, писар.

З наданням Луцьку права на магдебургію (привілеї 1432, 1497, 1503, 1560, 1576 рр.), в місті, поруч із замковим урядом старости, почала формуватись влада магістрату, що була не лише обов’язковим елементом кожного міста із магдебурзьким правом, а й знаменувала початок якісно нового етапу в історії Луцька – «міста столечного» Волинської землі.

Принципи функціонування магістрату в місті були подібними до аналогічних підходів до самоврядних органів Києва та Вільна, оскільки Луцьк, як і згадані міста, належав до так званих «головних міст коронних» Великого князівства Литовського і Речі Посполитої. Початкові засади організації магістратської влади відображені у великокнязівських і королівських привілеях з наданням прав політичного та економічного характеру, що були необхідною умовою функціонування якісно нової соціальної одиниці – міської громади Луцька.

Так, за привілеєм великого князя Олександра від 31 липня 1497 р., лучани не мали права на самостійне обрання вїйта [11, 13], водночас киянам і віленцям таке право було дароване [17, с.274].

На відміну від Києва, якому в 1494 р. було надано право на землекористування лише в державних лісах навколо міста, луцькій міській громаді дозволялось користуватися не лише королівськими, а й владичими, архімандритськими, панськими та зем’янськими лісами й дібровами [10, с.19-20]. Окремим привілеєм лучани звільнялися від утримання старостинських слуг, а у випадку надання підданим старост житла, останні мали сплачувати визначену суму грошей [11, с.20-21].

У Луцьку встановлювалось і гарантувалось проведення трьох щорічних ярмарків: за вже згаданою Олександровою грамотою 1497 р. – на Вознесіння, у дні Св. Михайла та Св. Агнешки [11, с.14], а за привілеєм Сигізмунда Августа від 29 грудня 1552 р. – в дні Св. Іллі, Св. Семена та Свята трьох королів [11, с.21-22; 18, с.81]. Характерно, що Київ, отримавши аналогічний привілеї, мав право проводити торги двічі на рік: на Богоявлення – 6 січня та Різдва Богородиці – 8 вересня [17, с.60]. Місто володіло правом складу – привілеєм, який зобов’язував іноземних купців оптом і вроздріб продавати свій товар виключно луцьким городянам [11, с.24].

Міська рада в Луцьку згадується уже в Олександровій грамоті від 6 лютого 1498 р. Згадки про міський уряд спостерігаються і у наступних

королівських привілеях: Олександра від 24 липня 1502 р., від 16 січня 1507 р., Сигізмунда Августа від 28 березня 1558 р., та Сигізмунда III від 18 жовтня 1617 р. [11, с.18-20, 24, с.133; 5, с.31-32].

Привілей великого князя литовського Олександра на магдебурзьке право, наданий місту в XV ст., поклав початок оформленню в Луцьку окремої міської юрисдикції. Відтоді новостворений міський уряд із війтом на чолі почав поступово вилучати частину міського населення з-під юрисдикції замкового уряду, старости і підпорядковувати собі. Магістратська юрисдикція включала: міське судочинство, прийняття до громади міста. Проте їй не підлягали особи, що мешкали на церковних землях, а також території, підпорядкованій луцькому замковому уряду [11, с.63-64, с.139-140; 15, с.49-50].

Таким чином, основні етапи формування міської влади відомі, а от імена магістратських урядників Луцька були і залишаються такими собі «tabula rasa» для дослідників. Власне тому, ця розвідка має на меті реконструювати персональний склад магістрату XVI ст.

Питання луцької магдебургії є маловивченим і дискусійним, та й стосується, власне проблеми часу впровадження самоврядної традиції в місті. Чимало істориків стверджує про остаточне закріплення права на самоврядування в місті вже із Ягайловою грамотою 1432 р. [24, с.63; 23, с.63-65]. М. Грушевський у своїй «Історії України-Руси» зазначав, що датою отримання Луцьком права на магдебургію є 1497 р. Грамота ж Ягайла Луцькій землі 1432 р., видана з нагоди «її заяви, що піддається Польщі», за переконанням дослідника, реального значення не мала, бо Луцька земля не підлягала Ягайлові [21, с.230].

Дослідженню самоврядних традицій Волині присвятив свою публікацію В. Малиновський [24]. Переклади грамот та привілеїв, наданих Луцьку на магдебурзьке право, опублікувала Алла Бортнікова [19; 20].

Привілей та грамоти князів литовських і королів польських надавали тепер уже самоврядній міській громаді не лише широкі права, а й накладали на неї певні обов'язків, за виконанням яких і повинні були слідувати урядники магістрату, а саме: війт із лавниками, що, в основному виконували судові функції, та бургомістри з райцями, які складали міську раду.

Посада луцького війта вперше згадується у 1497 р.: Олександрова грамота встановлювала порядок обрання міських урядників і війта у тому числі. Міська громада Луцька, як і міщани Володимира та Крем'янця, на відміну від київської та віленської, як уже згадувалось, не мали королівського привілею на право самостійно обирати серед своїх членів особу, достойну посісти посаду війта. Кожен війт, перед вступом в уряд, як вказує відомий дослідник магдебурзького права Бартоломій Троїцький, складав присягу на вірність місту:

«Ja N, przysięgam Panu Bogu wszemogącemu i Najaśniejszemu Panu naszemu, Królowi Polskiemu, i temu miastu iż chcę wierzen być na sądzie moim i sądzić jednakim obyczajem tak bogatego jako ubo-

giego, tak sąsiada jako gościa; sierot i wdów, które požądają sprawiedliwości, bronić chce, jako ja z swego nawyższego zmysłu mogą baczyć i rozumieć. A tego opuścić nie chce dla miłości, gniewu, bojaźni, przyjacielstwa, łaski, przyjazni, złej wolej, darów, pożytków. Tak mi Panie Boże pomóż, który też w dzień sądny mnie i wszystko świat sądzić będziesz.

«Я, Н, присягаю Богу всемогутньому і найяснішому пану нашому, королю польському, і тому місту, що хочу вірним бути в уряді моему суддівському і судити однаково багатого як убогого, сусіда як гостя; сиріт і вдов, що справедливості жадають. Обороняти хочу, як я зі свого найвищого помислу можу бачити і розуміти. І того опустити не хочу для милості, гніву, страху, приятельства, ласки, приязні» [27, с.33].

Персональний склад інституту луцького війтівства демонструє таблиця 1:

Таблиця 1

№ з/п	Війти	Рід занять (посада) до затвердження на війтівському уряді	Привілей на війтівство чи інший спосіб отримання уряду	Дати перебування на уряді, зафіксовані у джерелах	Джерела, література
1.	Труш?			1495 р.	6, с.22.
2.	Ян Сигнатор		підтвердження права на війтівство королівським привілеєм 1511 р.	1511 р.	4, арк.2; 11, с.55
3.	Андрій Михайлович Сангушко-Коширський	луцький староста	обмін на земельну власність	29.09.1544 – 23.01.1548 рр.	11, с.52–56.
4.	Іван Яцкович Борзобагатий-Красенський	купець	купівля	23.01.1548 – 25.11.1565 рр.	11, с.52-56; 13, с.162.
5.	Михайло Єлович-Малинський	маршалок господарський	Наказ короля від 25.11.1565 р.	25.11.1565 – 28.01.1566 рр., 28.01.1566 – 25.03.1566 рр. (одночасне війтівство з Миколою Лисаківським) 25.03.1566 – 1.05.1566 рр.	13, с.162–175.
6.	Микола Лисаківський	каштелян любачівський	Отримання війтівства внаслідок повернення боргу Борзобогатими	28.01.1566 – 25.03.1566 рр.; 1.05.1566 р. – ?	13, с.162–175, 185–186.
7.	Остафій Єлович-Малинський			1575 – 1577 рр.	6, с.158.

8.	Василь Жоравницький			Друга пол. 70-х – 80 рр. XVI ст.	26, с.36
9.	Герман Гак		Отримання вйтівства у заставне держання за борг Василя Жоравницького	24.09.1586 р. – ?	26, с.36
10.	Ян			1597 р. – ?	8, с.135

У структурі магістрату чільне місце посідали урядники, які, по суті, були заступниками вйтів. У містах Великого князівства Литовського ця магістратська посада з'являється вже на початку XVI ст. [17, с.113]. Інститут луцького лендвйтівства проілюстровано у таблиці 2:

Таблиця 2

№ з/п	Лендвйті	Дати перебування на уряді, зафіксовані у джерелах	Джерела та література
1.	Костя	50-і рр. XVI ст.	25, с.109.
2.	Сабостян Хоревський	Січень 1565 р.	8, с.54
3.	Станіслав Романовський	25.11.1565 – 01.05.1566 рр.	13, с.162-175; 25, с.88.
4.	Щасний Кресимовський	Лютий 1565 – 25.11.1565 рр., 28.01.1566 – 25.03.1566 рр. (одночасне лендвйтівство з Романовським); 1.05.1566 р. – ?	13, с.162-169.
5.	Степан Маскович (Монтович?)	Червень 1569 р.	1, арк. 253-259 зв.; 16, с.144.
6.	Якуб Климашовський	1577-1581 рр.	6, с.167-187.
7.	Богуш Ванкович	1566 р., 1569 р., 1571 р., 1582 р. – міський писар, 1578-1579 рр. – сукколектор (помічник) поборці землі Волинської*. 1591-1596 рр. 1600 р.	APL, Księgi grodzkie lubelskie, relacje, sygn. 27, k. 970-971-v.; 12, с.473, 334; 12, с.168; 16, с.155.

* Зазначені посади того чи іншого урядника до часу виконання магістратських обов'язків, вказаних у таблиці.

Невід'ємною частиною вйтівського уряду була лава. Вона представляла собою судовий орган, що, відповідно до норм магдебурзького права, мав бути відокремлений від міського уряду, слугував своєрідним прототипом сучасної лави присяжних, виконуючи розгляд кримінальних справ (убивств, розбоїв, пограбувань) та винесення вироків. Присягу на урядування складали і лавники:

«Ja N, przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu, iż w sądzie, na który jestem wysadzony, sędziemu miasta tego i wszystkim ludziom, tak bogatym jako ubogim, tak gościom jako mieszkańcom, chcę prawy a sprawiedliwy orzeł najdować i wydawać według najlepszej baczności i rozumu mego i stolca przysiężnicze podług prawa majdeburskiego i przywilejów, i wielkierzów miejskich. A tego nie chcę opuścić dla miłości, bojaźni, gniewu, i inszych rzeczy. Tak mi Panie Boże pomagaj, który też mnie w dzień sądny i wszytek świat szyć będziesz».

«Я, N, присягаю Богу всемогутньому, що в судді, в якій є обраний, суддям міста того і всім людям, так багатим, як убогим, так гостям, як міщанам, хочу правний і справедливий ортель знаходити і видавати з найкращих помислів та розуму мого, присягаюсь, за правом магдебурзьким та привілеями, і вількерами міськими. А того опустити не хочу для милості, страху, гніву та інших речей. Тож мені, Боже, допомагай, бо й мене, у день судний, як і всіх людей, судитимеш» [27, с.37-38].

Доступні джерела дозволяють назвати імена лавників, що, без сумніву вирішували долі лучан у другій половині XVI ст. (табл. 3):

Таблиця 3

№ з/п	Лавники	Дати перебування на уряді, зафіксовані у джерелах	Джерела та література
1.	Яцко Степанович	червень 1569 р.	9, с.15.
2.	Ян Андрієвич	червень 1569 р.	9, с.15.
3.	Петро Дубов'яка	червень 1569 р.	9, с.15.
4.	Яцко Лецкович	червень 1569 р.	9, с.15.
5.	Самойло Максимович	червень 1569 р.	9, с.15.
6.	Федір Юревич	червень 1569 р.	9, с.15.
7.	Дмитро Андрієвич	червень 1569 р.	9, с.15.
8.	Іван Дедеркало	1577 р. – луцький магистратський писар; січень 1584 р.	7, с.185; 6, с.167
9.	Матвій Демкович	грудень 1595 р.	10, с.33
10.	Семен Федорович	листопад 1596 р.	12, с.473
11.	Михайло Федорович	листопад 1596 р.	12, с.473
12.	Сава Томилович	листопад 1596 р.	12, с.473
13.	Кирило Дем'янович	листопад 1596 р.	12, с.473
14.	Павло Брожкович	листопад 1596 р.	12, с.473

У містах Великого князівства Литовського, а після Люблінської унії 1569 р. – і Речі Посполитої, рада найвищим органом міського самоврядування виступала міська рада, яка була одночасно і виконавчим, і судовим органом, а також репрезентувала місто у його зовнішніх зносинах [17, с.115].

Урядники міської ради Луцька (бургомістри та райці) згадуються уже в Олександровій грамоті від 6 лютого 1498 р. Згадки про міський уряд спостерігаються і в наступних королівських привілеях: Олександровому від 24 липня 1502 р., того ж Олександра від 16 січня 1507 р., Сигізмунда Августа від 28 березня 1558 р., проте більш-менш чітко його персональний склад прослідковується лише з середини XVI ст. (табл. 4, 5):

Таблиця 4

№ з/п	Бурмістри	Дати перебування на уряді, зафіксовані у джерелах	Джерела та література
1.	Григорій Посолойко	січень 1565 р.	8, с.54.
2.	Василь Щетинка	листопад 1565 р. (старший бургомістр)	8, с.167.
3.	Стецько Ленкович	січень 1566 р.	8, с.169
4.	Василь Лукашевич	червень 1569 р.	1, арк. 253 зв.–259 зв.; 9, с.15.
5.	Яцько Биркоз	січень 1582 р.	7, с.155.
6.	Єрмола Василевич	січень 1584 р.	7, с.185.
7.	Іван Андресович	<i>червень 1569 р. – луцький райця; січень 1584 р.</i>	7, с.185.
8.	Стецько Биркозович	січень 1584 р.	7, с.185.
9.	Матвій Трушевич	листопад 1596 р.	12, с.473
10.	Богуш Ванкович	<i>1566 р., 1569 р., 1571 р., 1582 р. – міський писар; 1578 – 1579 – 1591 рр. – сукколектор (помічник) поборці землі Волинської; 1591–1596 рр., червень 1598 р., 1600 р. – ? – луцький лендвійт.</i>	APL, Księgi grodzkie lubelskie, relacje, sygn. 27, k.970-971-v.; 12, с.473, 334; 13, с.168; 9, с.15; 7, с.38; 10, с.142.
11.	Миско Пилипович (Михайло Філіпович?)	<i>листопад 1596 р. – луцький райця; червень 1598 р.</i>	10, с.142; 12, с.743.

Таблиця 5

№ з/п	Райці	Дати перебування на уряді, зафіксовані в джерелах	Джерела та література
1.	Юско Щока	червень 1569 р.	1, арк.253зв.–259зв.; 9, с.15; 17, с.144-145.
2.	Іван Андросович	червень 1569 р.	1, арк.253зв.–259зв.; 9, с.15; 17, с.144-145.
3.	Миско Клавша	червень 1569 р.	1, арк.253зв.–259зв.; 9, с.15; 17, с.144.
4.	Ян	січень 1582 р.	7, с.155.
5.	Андрос	січень 1582 р.	7, с.155.
6.	Єрмило	січень 1582 р.	7, с.155.
7.	Чиж	січень 1582 р.	7, с.155.
8.	Окл	січень 1582 р.	7, с.155.
9.	Юско Щока Боголюбєць	січень 1582 р.	7, с.155.
10.	Кузьма Лучник	січень 1582 р.	7, с.155.
11.	Михайло Пилипович (Філіпович)	листопад 1596 р.	12, с.142.
12.	Семен Федорович	червень 1598 р.	10, с.142.

Важливим органом магістратського уряду Луцька у XVI ст. була міська канцелярія, організація та функціонування якої пов'язувалися безпосередньо з діяльністю міських судових і адмі-

ністративних органів [17, с.131]. У його роботі значне місце належало писарям.

Прямою вказівкою на існування канцеляристських урядників Лучеська є згадка у грамоті великого князя Олександра від 31 липня 1497 р. про міську печатку («... *Damus demum... et ibidem camerat cereae liquefactoriam construere et ceram liquefactam signo corum notare... / «... Дозволяємо також і восківницю побудувати для виготовлення печатки писарської...»*) [11, с.14].

Писар, як вказано у «Порядку судів і справ міських магдебурзького в Короні Польській», «... є персоною гідною, зобов'язаною присягою до записування справ судових ясними, власними, не важкими і зрозумілими словами» [27, с.40]. Писарська присяга мала наступний зміст:

«Ja, N, przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu, panom rajcom i wszystkiemu pospólstwu miasta tego w urzędzie moim pisarskim, na który jestem wybran, wiernym być i tajemnych rad miejskich, które poznam albo których mi się zwierzą, nikomu nie objawiać. Rzeczy te, które siędzą sędzie dzieją, wiernie według tego najwyższego rozumu chce napisać i czytać tak ubogiemu, jako bogatemu. A tego nie chce opuścić dla miłości, bojaźni, nienawiści, gniewu, przyjaźni, darów i innych rzeczy, tak mi, Panie Boże, pomagaj».

«Я, N, присягаю Богу всемогутньому, панам райцям і всьому поспільству міста того в уряді моему писарському, на який є вибраним, вірним бути таємниць рад міських, про які дізнаюсь або котрі мені довірять, нікому не виказувати. Справи ті, що в судді діються, вірно, у відповідності до мого найвищого розуму, хочу писати і читати так бідному, як і багатому. І опустити того не хочу для милості, страху, ненависті, гніву, приязні, дарів та іншого. Тож мені, Боже, допомагай» [27, с.40].

Імена луцьких писарів, їхню приналежність до в'їтківського уряду а чи підпорядкованість міській раді показує табл. 6:

Таблиця 6

Писар	Посада	Дати перебування на уряді, зафіксовані в джерелах	Джерела та література
Богуш Ванкович	писар міської ради	січень 1566 р., червень 1569 р., жовтень 1571 р., квітень 1582 р.	2, арк.376зв.–377; 13, с.168; 12, с.473, 334; 9, с.15; 7, с.38; 10, с.142.
Іван Панкович (Павлович)	в'їтківський писар	червень 1569 р.	1, арк.253зв.–259зв.; 9, с.15; 16, с.144.
Іван Дедеркало	писар міської ради	1577 р.	6, с.167.
Йосиф Андросович	в'їтківський писар	квітень 1582 р.	2, арк.376зв.–377; 12, с.334.
Ярош Сустич (Шустич)	писар міської ради	грудень 1595 р. – 1600 р.	3, арк.316–316зв.; 10, с.33; 16, с.153.

Таким чином, урядники луцького магістрату XVI ст. – це вихідці із міського середовища, які, як добре видно на прикладі Богуша Ванкевича, могли перебувати в складі різних урядах упродовж більшої частини свого життя. Імена та прізвища / прізвиська вийтів, лавників, бургомістрів, райців, писарів дозволяють зробити висновок про різноетнічний склад магістрату, проте, з яскраво вираженим домінуванням українського елементу в міському самоуправлінні Луцька XVI ст.

Список використаних джерел:

1. Центральний державний історичний архів України, м. Київ. – Ф. 25. – Оп.1. – Спр.11. – 621 арк.
2. Там само. – Ф. 25. – Оп. 1. – Спр. 26. – 1198 арк.
3. Там само. – Ф. 25. – Оп. 1. – Спр. 51. – 868 арк.
4. Державний архів Волинської області. – Ф. 312. – Оп.1. – Спр.185. – 8 арк.
5. Луцьку 900 років. 1085–1985 // Збірник документів і матеріалів / упор. Н.О. Боддирева, Н.В. Галій, І.В. Колесник, М.Р. Миць та ін. – К. : Наук. думка, 1985. – 303 с.
6. Торгівля на Україні, XIV – середина XVII століття : Волинь і Наддніпрянина : актові джерела / упоряд. В.М. Кравченко, Н.М. Яковенко; за ред. М.Ф. Котляра [та ін.]. – К. : Наук. думка, 1990. – 408 с.
7. Архив Юго-Западной России, издаваемый Временною комиссиею для разбора древних актов, учрежденной при Киевском, Подольском и Вольнском генерал-губернаторстве (далі – Архив ЮЗР). Акты, относящиеся къ истории православной церкви въ Югозападной России [Електронний ресурс]. – Ч. 1. – Т. 1. – К., 1859. – 555 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
8. Архив ЮЗР. Акты о церковно-религиозныхъ отношенияхъ въ Юго-Западной Руси (1322–1648 pp.) [Електронний ресурс]. – Ч. 1. – Т. 6. – К., 1883. – 941 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
9. Архив ЮЗР. Постановления дворянскихъ провинціальныхъ сеймовъ, въ Югозападной России [Електронний ресурс]. – Ч. 2. – Т. 1. – К., 1861. – 531 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
10. Архив ЮЗР. Акты о козаках (1500–1648) [Електронний ресурс]. – Ч. 3. – Т. 1. – К., 1863. – 434 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
11. Архив ЮЗР. Акты относящихся к истории городов Юго-Западной Руси [Електронний ресурс]. – Ч. 5. – Т. 1. – К., 1869. – 736 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
12. Архив ЮЗР. Акты о брачномъ правѣ и семейномъ бытѣ въ Юго-западной Руси въ XVI–XVII вв. [Електронний ресурс]. – Ч. 8. – Т. 3. – К., 1909. – 857 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
13. Архив ЮЗР. Акты о землевладѣніи въ Юго-Западной Росии XV–XVIII вв. [Електронний ресурс]. – Ч. 8. – Т. 6. – К., 1911. – 624 с. – Режим доступу: [www/URL:http://www.runivers/lib.detail](http://www.runivers/lib.detail).
14. Archiwum Państwowe w Lublinie (APL), zespół 8: Księgi grodzkie lubelskie, seria: relacje, sygn.27, 990 k.
15. Атаманенко В. Свідчення описово-статистичних джерел про населення Луцька в другій половині XVI – першій половині XVII ст. /

- В. Атаманенко // *Минуле і сучасне Волині і Полісся. Луцька міська громада.* – Луцьк, 2007. – Вип. 26. – С. 48–55.
16. Білоус Н. «Вірність» і «зрада» у світосприйнятті міщанства Київщини та Волині в XVI – першій половині XVII ст. / Н. Білоус // *Соціум. Альманах соціальної історії.* – К., 2006. – Вип. 6. – С. 141–160.
 17. Білоус Н. Київ наприкінці XV – у першій половині XVII століття. Міська влада і самоуправління : монографія / Наталія Білоус – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 360 с.
 18. Бортникова А. Луцькі ярмарки XVI ст.: час проведення, учасники, товарообіг / А. Бортникова, В. Окуневич // *Старий Луцьк : наук.-інформ. зб.* – Луцьк, ВМА «Терен», 2011. – Вип. VII. – С. 80–92.
 19. Бортникова А. Запровадження магдебурзького права у місті Луцьку в XV ст. (грамоти 1432, 1497 років) / А. Бортникова // *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки : Історичні науки.* – Луцьк, 2009. – № 22. – С. 162–171.
 20. Бортникова А.В. Грамоти на магдебургське право городу Луцьку XV–XVI веков / А.В. Бортникова // *Славяноведение.* – М., 2010. – № 2. – С. 88–104.
 21. Грушевський М.С. *Історія України-Руси* : в 11 т., 12 кн. / Михайло Грушевський – К. : Наук. думка, 1994. – Т. 5: Суспільно-політичний і церковний устрій і відносини в українсько-руських землях XIV–XVII віків. – 704 с.
 22. Жук О.М. Поселенська структура Луцька в Литовський період / О.М. Жук // *Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки.* – Луцьк, 2001. – № 10: Іст. науки. – С. 101–106.
 23. Малиновський В.Я. Магдебурзьке право на Волині у контексті європейських традицій / В.Я. Малиновський // *Наук. вісн. Волинс. нац. ун-ту імені Л. Українки : Іст. науки.* – Луцьк, 2009. – № 22. – С. 158–162.
 24. Михайлюк О.Г. *Історія Луцька* : монографія / О.Г. Михайлюк, І.В. Кічний. – Львів : Світ, 1991. – 192 с.
 25. Сас П.М. Феодальніе города Украины в конце XV – 60-х гг. XVI в. : монографія / П.М. Сас. – К. : Наук. думка, 1989. – 232 с.
 26. Страшко В. Рекомендації до складання подокументних описів актових книг Правобережної України XVI–XVI ст. / Віктор Страшко. – К., 2002. – 101 с.

The article is an attempt to reconstruct the membership of Lutsk city council – the local government, which formed after granting the Magdeburg law to Lutsk. Archival materials adds to the the names of city officials of Luchesk in 16 Century. Examined the «career» of some magistrate's officials.

Key worlds: *Magdeburg law, magistrate, viyt, landviyt, lawa, burgomistr, rajca, pysar.*

Отримано: 1.10.2011